

Een nieuw fenomeen: Georganiseerd Seksueel Geweld

De arrestatie van vier mannen die worden verdacht van het drogeren, verkrachten en filmen van vrouwen¹ laat zien dat Nederland niet alleen te maken heeft met op zichzelf staande zedendelicten, maar mogelijk met een vorm van georganiseerd seksueel geweld.

De feiten die tot nu toe naar buiten zijn gebracht wijzen op meer dan individuele handelingen. Er is een beeld ontstaan van vrouwen die stelselmatig werden gedrogeerd, waarna zij in een weerloze toestand seksueel werden misbruikt en gefilmd. Wat deze situatie opvallend maakt is dat daarbij sprake was van samenwerking tussen meerdere verdachten die het beeldmateriaal binnen digitale netwerken met elkaar deelden.

Dit maakt dat deze zaak alle kenmerken van georganiseerd seksueel geweld vertoont. Voorbedachtheid, samenwerking tussen daders, wederzijdse aanmoediging, het delen van kennis en het normaliseren van ernstig seksueel geweld binnen een groep. Juist deze groepsvorming maakt deze zaak fundamenteel anders dan individuele zedendelicten.

Deze ontwikkeling staat niet op zichzelf. De Pelicot-zaak in Frankrijk bracht al eerder aan het licht hoe een vrouw jarenlang werd gedrogeerd en door tientallen mannen werd misbruikt. De huidige zaak vertoont verontrustende overeenkomsten met de zaak Pelicot.

Daarnaast benadrukt deze zaak de tekortkomingen van het huidige Nederlandse rechtssysteem voor de bestrijding van online seksueel geweld. Beelden van seksueel misbruik worden verspreid via platforms, chatgroepen en websites die pas in actie komen nadat slachtoffers zelf melding hebben gedaan. Daarmee rust de verantwoordelijkheid nog te vaak op de schouders van slachtoffers.

Het Verenigd Koninkrijk heet met de Online Safety Act al gekozen voor een proactieve aanpak, waarbij platforms verantwoordelijk worden gehouden voor het niet bestrijden van niet-consensueel seksueel beeldmateriaal. Nederland blijft hier akelig achter.

¹ <https://nos.nl/artikel/2617074-vrouwen-mogelijk-door-partner-gedrogeerd-verkracht-en-gefilmd-vier-mannen-opgepakt>

Deze zaak maakt duidelijk dat seksueel geweld zich ook kan manifesteren als een georganiseerd fenomeen waarin digitale verspreiding en groepsdynamiek samenkomen. Dat vraagt om een fundamenteel andere aanpak.

LANGZS roept de minister van Justitie en Veiligheid op om met spoed te onderzoeken hoe georganiseerd seksueel geweld als zelfstandige categorie kan worden erkend en aangepakt, en het voorbeeld te volgen van landen die platforms nu al pro-actief verantwoordelijk houden voor de bestrijding van online seksueel misbruik.